

φικό λάθος. Γίνονται, βλέπεις, και στη ζωή τέτοια λάθη, μόνο που δε δημοσιεύονται διορθωτικά παραγράμματα. Έγώ, φίλε μου, προτιμούσα το νησί μου. Ίσως δὲν ήμουνα εὖτε γιά γιατρός. Μά τί νά κάνεις τοῦ πατέρα μου, που καπετάνιος και με καράβι με θέλησε γιατρό. Κι έγινε, μά με τραβάει πὸ πολύ τὸ ψάρεμα και τὸ κυνήγι και ἡ βάρκα. Μά ἡ γυναίκα μου θέλει Βόλο και δὲ μπορῶ νά κάνω ἄλλωδ. Βόλο ἐκείνη, Βόλο κι ἐγώ. Δὲ χωρεῖ, βλέπεις, ἐδῶ ἐκχώρησις δικαιωμάτων, ὅπως λένε εἰ δικηγόροι, διαφορετικά, θὰ σοῦ τὴν παραχωρῶσα και σὲ βεβαιῶνω πὸς θὰ ταιριάζατε μιά χαρά.

— Ἐξάσες πὸς εἶμαι κι ἐγὼ ἀρραβωνιασμένος, εἶπε γελῶντας ὁ Παῦλος.

— Τὰ στέφανα εἶναι ὁ ἄλυτος δεσμός, λογιώτατε. Ὁ Διάκος βγάζει τὰ ράσα, ὁ παπὰς ποτέ. Ἐλίρεις ἔμω, πέρασε ἡ ὥρα. Νά ὄψεσαι. Μ' ἔκανες ἀπέψε και παραστράτησα κι ἔχασα τὸ χορὸ. Μά δὲν πειράζει. Σοῦ ἔκανα τὴν ἱεροκήρυκα. Μὴ ξεχάσης ἔμω νά μάθης χορὸ. Εἶναι κρίμα. Εἰ δὲ μὴ, τί σοῦ χρειά ζονται τὰ πόδια;

Σηκωθήκανε και προχωρήσανε μαζί ἀρκετὸ διάστημα. Καὶ τὰ κέντρα και οἱ δρόμοι γεμάτοι κόσμο μ' ὅλη τὴ χειμωνιάτικη βροχή. Ζευγάρια περνοῦσανε μπροστὰ τους.

— Νά φρόνιμοι ἄνθρωποι. Ἐκτελοῦν εὐδρόμω και εὐσυνειδήτως τὰ καθήκοντα που ἔχουνε στή νιότη τους.

— Παῦλε, περῶου και σὺ ποῖαι ὁμοίως.

Χωρίσανε γελῶντας.

Ὁ Παῦλος πρώτη φορά πήγε τόσο ἀργά σὲ σπίτι του. Στὸ δρόμο συλλογιζότανε, ἔσα τοῦ εἶπε ὁ Κώστας. Ἐπειτα θυμήθηκε πὸς εἶχε δέκα πέντε μέρες νά γράψῃ στή Μαρία. Κάθησε και τῆς ἔγραψε ἕνα γράμμα γεμάτο λατρεία και ἀγάπη. Παρασμένα μεσάνυχτα ἔπεσε νά κοιμηθῇ. Ἐύπνησε ἔμωσ πολύ πρωί, καθὼς πάντοτε, και πήγε σὲ νοσοκομεῖο. Μετὰ μισὴ ὥρα ἤρθε ὁ Κώστας, πρώτη φορά τόσο νωρίς.

— Διάβολε, εἶπε. Νόμιζα πὸς θὰ σὲ προλάβω. Μά ἐσύ, παιδί μου, εἶσαι ἄλλο πρᾶμα. Τότε γιατί ξεδεύεσαι ἄδικα και νοικιάζεις δωμάτιο. Νά μετακομίσης ἐδῶ καλύτερα.

— Ἄν περῶσα, εἶπε παιδρὰ και με πολλὴ ὄρεξη ὁ Παῦλος.

(Ἐχει συνέχεια)

Στὸ ἐρχόμενο φύλλο τοῦ «Νουμά» θὰ δημοσιευτεῖ μιά καινούργια σειρὰ τραγούδια τοῦ Πάνου Δ. Ταγκόπουλου.

ΞΕΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΟ ΜΟΝΑΧΟ

ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΒΕΝΤΕΚΙΝΔ

Γιά λίγους ποιητὲς τῆς σημερινῆς ἐποχῆς τὸ κοινὸ ἔχει τόσο ἀντίθεση γνώμης ὅσο γιά τὸ Βέντεκινδ. Μά γενικὰ δὲν τοῦ ἀμφισβητεῖ κανεὶς σήμερο τὸ μεγαλεῖο τῆς εἰλικρίνειας τῆς τέχνης του. Ὁ Βέντεκινδ εἶναι ἀντιπρόσωπος μιάς γενεᾶς που δὲν γεννήθηκε ἀκόμα. Ὅλα τὰ ἔργα του καταγίνονται με τὰ πὸ λεπτὰ ζητήματα τῆς αἰώνιας ἀνθρώπινης ψυχῆς. Παντοῦ φέρνει τὸν ἄνθρωπο σὲ σχέση πρὸς τὴν αἰωνιότητα, πρὸς τὸ σύμπαν, οἱ σχέσεις τῶν ἀνθρώπων ἀναμεταξύ τους δὲν τὸν ἐνδιαφέρουν και τόσο. Οἱ χαρὲς κι οἱ λύπες τῶν ἀνθρώπων τοῦ φαίνονται πολύ μικρὲς και γελοῖες μπροστὰ στήν αἰωνιότητα. Καὶ ἔτσι ὁ ποιητὴς γίνεται κάποτε ειρωνικὸς ἴσα με ἕνα βαθμὸ, που προσβάλλει τὸ ἐπιπόλαιο αἶσθημα τοῦ ἀστοῦ. Ἡ πολιτεία, οἱ νόμοι, ἡ κοινωνία, ὅλα τοῦ φαίνονται ἀστεῖα. Σὰ νά θέλει νά πεῖ. «Δὲν ἀξίζει τὸν κόπο νά χάσει κανεὶς τὰ λόγια γιά σᾶς και γιά τοὺς θεομοῦσας; μὰ ἀφοῦ τὰ ἔχετε ὅλα αὐτὰ, φροντίστε τουλάχιστο νά τὰ καλλιερέψετε κίπως. «Και ἔπειτα σὰ νά μετανόησε που εἶπε αὐτὰ, χαλάει ὁ ἴδιος πάλι τίς τραγωδίες που δημιούργησε ἀπὸ τίς ταπεινὲς φροντίδες τῶν ἀνθρώπων, και μᾶς φαίνεται σὰ ν' ἀκοῦμε κάποια φωνή». «Ὅλα εἶναι τόσο γελοῖα ὅ,τι και ἂν κάνετε, ἔσεῖς οἱ ἄνθρωποι».

Ὁ Βέντεκινδ εἶναι μονάχα γιά κείνους που ἔχουν κάνει διαζύγιο με τὴ ρουτίνα, με τὴν ἀστική ἰδεολογία. Τὸ πλάσμα τοῦ ποιητῆ εἶναι Θεός, ἄνθρωπος και ζῶο μαζί, ἕνα εἶδος Ἐωσφόρου. Γι' αὐτὸ και ἡ ἠθική του διαφέρει τόσο ἀπὸ κάθε ἄλλη ἠθική. Στὰ δράματα τοῦ Β. ὁ ἀστυς θεατῆς κολλᾷ φοβὲς δὲν ξαίρει ἂν πρέπει νά γελάσει ἢ νά κλάψει, γιατί ὅλα τὰ πράματα και τὰ πρόσωπα τὰ περιβάλλει πάντα με μιά ἀρκετὴ δόση ειρωνείας. Ἐνα πολὺ χαρακτηριστικὸ του ποιήμα εἶναι «Τὸ φτωχὸ κορίτσι».

Ἐνας νεαρὸς κύριος με εὐγενική ψυχὴ βρῖσκει σὲ δρόμο ἕνα φτωχὸ κορίτσι ἀστεγο και φροντίζει νά τοῦ βρεῖ μιά θέση και ἕνα καταφύγιο σ' ἕνα σιδηροτήριο. Ἐκεῖ μέσα ὅμω; τὸ κορίτσι δὲν μπορεῖ νά ξεχυσει τὸν καλὸ κύριο. Μιά μέρα λοιπὸν μπαίνει σὲ σπίτι του και πέφτει γυμνὸ σὲ κρεβάτι του. Ὁ κύριος ἀποκρούει τὴν πρόταση τῆς κόρης, τῆς ὑπόσχεται ὅμω; νά τὴν παντρευτεῖ. Καὶ τὸ ποιήμα τελειώνει.

Ἀλήθεια σὲ ὁμοῦ μέρες ἤν δόχησε

Μπρὸς στήν ἀγια Τρόπεζα.

Δὲν μπορεῖ νά πεῖ κανεὶς

Πόσο εὐτυχισμένη εἶταν!

Σὲ ὅλα του τὰ ἔργα και ποιήματα ὁ Βέντεκινδ

ξεχωρίζει ύπω; ἐδῶ ἀπὸ τὸ συγκρατικό του πνεύμα, τὸ ὁποῖο δὲν λείπει τὰ πράγματα μὲ τὸ σωστό τους ὄνομα, τὰ κάνει ὅμως μὲ διάφορους ὑπαινιγμούς τόσο γελοῖα.

Ἡ πῶς μεγάλη ἀξία τοῦ Βέντεκινδ βρίσκεται σὲ τοῦτο ὅτι μᾶς ξεσκαπάζει τὸν πολιτισμὸ μας ὡς ἐκεῖνο ποῦ εἶναι, δηλαδὴ ὡς μία μεγάλη αὐταπάτη. Ὁ πολιτισμὸς μᾶς δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο παρὰ ἓνα κάλυμμα μὲ τὸ ὁποῖο σκεπάζουμε τὴν ἀληθινὴ μας ψυχὴ καὶ φύση. Βγάλτε τὸ κάλυμμα αὐτό, καὶ βλέπουμε τί μένει τὸ ζῶν. Ὁ Βέντεκινδ μᾶς φανερώνει τὴ ζωὴ τὴν ἀνθρώπινη στὴν ἀληθινὴ τῆς μορφῆς, τὴ ζωὴ ἀπὸ τὴν ὅποιαν ἔχουμε βγάλει τὸ κάλυμμα τοῦ «πολιτισμοῦ». Μᾶς δείχνει τὴν πονηρὴ δραστηριότητα τοῦ ἀνθρώπου—ζῶν ποῦ πολεμάει μὲ βία καὶ μὲ ἀπάτη γιὰ τὸ ἑγὼ του. Μᾶς δείχνει πῶς ὅλες οἱ ἀξίες καὶ ὅλα τὰ «ἀγαθὰ» ποῦ δημιουργήσῃ ὁ ἄνθρωπος βλοῖζονται κατὰ βάθος ὄχι στὴν ἠθικὴ ἢ σὲ καμιά ὑψηλὴ ἰδεολογία, ἀλλὰ στὴν τάση τῆς αὐτοσυντήρησης, στὸν ἐγωϊσμὸ καὶ στὴν ἡδονή, καὶ σὲ αὐτὰ ὁ ἄνθρωπος δὲν διαφέρει καθόλου ἀπὸ τὸν σκύλο ἢ τὸ λεοντάρι. Ἡ εἰρωνία τοῦ ποιητῆ γιὰ τὴν ἀστικὴ ἠθικὴ καὶ εὐπρέπεια εἶναι κάτι ὑπέροχο. Κατὰ τὴ συνειθισμένη ἀντίληψη οἱ κυρίες τοῦ ἡμίκοσμου καὶ κάμποσοι κύριοι τῆς κοινωνίας μας ποῦ μᾶς τοὺς παρουσιάζει ὁ Βέντεκινδ στὰ δράματά του, εἶναι ὄρμοι γιὰ τὸ μπουντροῦμι, καὶ μολαταθτα τοὺς προσκυνοῦμε, φτάνει νὰ ἔχουμε ἐπιτύχει τὴν εἰσοδό τους στὴ λεγομένη «καλὴ» κοινωνία. Καὶ ἔτσι αὐτοί, θαυμαζόμενοι ἀπὸ τὸ κόσμον, κατὰ βάθος ὅμως ἀνήθικοι, πάντα κατὰ τὴν ἀντίληψη τὴν μπουρζουαζικὴ, θεωροῦν τὸν ἑαυτὸ τους γιὰ τοὺς εὐγενέστερους καὶ πῶς ἔξυπνους (γιὰ τὸ τελευταῖο οὐδέμια ἀντίρρηση) ἀνθρώπου; ποῦ εἶναι προωρισμένοι νὰ διευθύνουν τοὺς ἄλλους, «Ὅς πάροουμε παράδειγμα τὸν κουτοπλόρηρο Κάιζερ. Πόσο τὸν θαύμαζε ἡ Ἀνατολὴ καὶ ἡ Δύση». Ἐπρεπε νὰ ξεσπάσει ὁ μέγας πόλεμος, νὰ σκοτωθοῦν δέκα ἑκατομμύρια παλληκάρια καὶ τότε μόνο νὰ ξεσκελασθεῖ ἡ ἀληθινὴ ἀξία τοῦ ἀνδρός. *Difficile est satiram non scribere*, τοῦλάχιστον γιὰ τὸν Βέντεκινδ.

Ἐκεῖνο ποῦ χαρακτηρίζει τὸν Βέντεκινδ πολὺ ἀπὸ τοὺς ἄλλους σημερινούς ποιητὲς εἶναι ὁ τρόπος, μὲ τὸν ὁποῖο ἐπιτίθεται κατὰ τῆς ἐρωτικῆς ἠθικῆς τῆς σημερινῆς, ἐποχῆς. Ἐνῶ ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος βγίζουμε τὸ καπέλο μπροστὴ σὲ μία κυρία τοῦ ἡμίκοσμου, φτάνει νὰ ἔχει σχέση μὲ τὴν περίφημη «καλὴ» κοινωνία (οἱ ἄλλοι λοιπὸν ἀνήκουσε στὴν κακὴ! κοινωνία), κατακρίνομε ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος, μιὰ συνάδελφό της ποῦ δὲν εἶναι τόσο καλοντυμένη ἢ τὸ κάνει στὰ φαιερά, γιὰ ἀτιμὴ καὶ γιὰ πόρνη. Γενικὰ βγίζουμε τὴν κρίση μας γιὰ τὸν ἄλλον μὲ μιὰ γενναϊότητα, δρωόμενοι ἀπὸ ταπεινὰ καὶ πισσοδρομικὰ αἰσθητά, σὰ νὰ μὴ ἔχομε πῶς καλὴ δουλιὰ νὰ κά-

νομε. Γιὰ τὸν Β. ἡ πόρνη δὲν εἶναι ἀνήθικη ἢ ἀτιμὴ, ὁ θεσμὸς τῆς πορνείας εἶναι ἀνήθικος καὶ ἀτιμὸς ὄχι ὅμως γιὰ τοὺς λόγους ποῦ μᾶς ἀναπεύσσουν κάθε τόσο μερικοὶ ἀστικοὶ κοινωνιολόγοι, ἀλλὰ ἐπειδὴ ὁ θεσμὸς αὐτὸς εἶναι ἀρύστικός, στηριζόμενος μονάχα στὴν ἰδεολογία καὶ στὴν κατασκευὴ τῆς σημερινῆς καὶ τῆς ἀρχαίας ἀστικῆς κοινωνίας. Καὶ αὐτὸ τὸ πρόβλημα τὸ ἐξετάζει ὁ Β. μονάχα ἐν σχέσει μὲ τὴν αἰωνιότητα. Ἄν ἀλλάξουν οἱ ἄνθρωποι τὴν ἀντίληψή τους γιὰ τὰ ἐρωτικὰ ζητήματα, τότε ὁ θεσμὸς αὐτὸς θὰ ἐξαφανιστεῖ μόνος του.

Ἄλλου ἐξετάζει ὁ ποιητὴς τὶς ζημιὰς ποῦ ἔχει ἡ κοινωνία ἀπὸ κάμποσους γονεῖς καὶ δασκάλους. Ἐδῶ μᾶς παριστάνει τὴ μητέρα ποῦ φοβάται νὰ κάνει στὰ κορίτσια της κοντὰ φορέματα, ἐκεῖ μιὰν ἄλλη ποῦ φροντίζει μὲ κάθε τρόπο νὰ μὴ μάθει ἢ κόρη της πῶς γίνονται τὰ μικρὰ παιδιά, ἄλλου πάλι τὸ δάσκαλο ποῦ κατατρέχει ἓνα μαθητὴ γιὰτὶ βρῆκε ἀπάνω του ἓνα βιβλίον μὲ ἐρωτικὸ περιεχόμενο. Μὲ τὶς κοινωνικὰς αὐτὰς μεθόδους ἀκολουθεῖ ἡ μία τραγωδία τὴν ἄλλη, καὶ ὁ Β. μὲ τὴ λεπτὴ του εἰρωνία γράφει δράματα, ποῦ ἴσως σὲ μιὰ κατοπινῇ γειὰ θὰ καταλάβουν τὴ θέση ποῦ τοὺς ἀξίζει. Τὰ ἔργα τοῦ Β. δὲν εἶναι οὔτε τραγωδίαι, οὔτε κωμωδίαι, εἶναι μᾶλλον τραγικωμωδίαι, σὰν τὸ καλύτερό του ἔργο «*Der Erdgeist*» (Στοιχειὸ τῆς γῆς). Καὶ σὲ ὅλο τὸ ἔργο του φέγγει ἀπὸ μακριὰ ἓνας ζεστός ἥλιος, χροπιαστός ὡς τόσο ἓνα φάρμακο κατὰ τῆς φανταστικῆς ἰδεολογίας τῶν σημερινῶν ἀνθρώπων, καὶ τὸ φάρμακο αὐτὸ εἶναι ἡ ἀλήθεια, ἡ καθαρὴ ἀλήθεια καὶ στὰ ἐρωτικὰ ζητήματα. Ἐφ' ὅσο ἡ ἐρωτικὴ μας μανταλιτὴ εἶναι μιὰ διπρόσωπη, θὰ ἔχομε ἔκθετα, δημόσιους οἴκους, αὐτοκτονίες καὶ σκοτωμούς γιὰ ἐρωτικὸς λόγους καὶ τόσα ἄλλα προϊόντα τοῦ περιφημοῦ μας πολιτισμοῦ.

Κατὰ τὸν Β. ἔχομε τρία σημεῖα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα φτελεῖ ἡ σημερινὴ κοινωνία. Πρῶτα ἡ δημόσια, τὴν ὁποῖα διώχνουν μὲ κάθε τρόπο ἀπὸ τὴν «καλὴ» κοινωνία, προπάντων ὅταν ἔχει περάσει ἡ μογιὰ τῆς δευτέρας ἐκείνης ἢ γυναῖκα ποῦ χωρὶς νὰ εἶναι προικισμένη μὲ σωματικὴ ὀμορφιὰ ἢ πνευματικὴ φρεσκάδα, στερεῖται τοῦ δικαιώματος ποῦ ἔπρεπε νὰ ἔχει κάθε γυναῖκα, δηλαδὴ νὰ ἀπολαύει τὸν ἑρωτὰ τρίτο τὸ ζήτημα τῆς παρθενίας τῆς μὴ ταντρεμένης γυναίκας ποῦ ἔχει γιὰ σκοπὸ νὰ παντρευτεῖ ὅσο δυνατό πῶς συμφροντολογικὰ καὶ «τίμια». Μὰ ὁ ἴδιος ὁ ποιητὴς κατελίβε διὰ τὴν ἐποχὴ γιὰ τὴν πραγματοποίησιν μιᾶς τέτοιας κοινωνίας ποῦ νὰ εἶναι λεύτερη ἀπὸ τὰ τρία αὐτὰ κακά, δὲν ἔφτασε ἀκόμα...

Ἡ τέχνη τοῦ Β. ἔχει τὴν ἔννοια ὅτι πρέπει στὰ ζητήματα τῶν σχέσεων μεταξὺ τῶν δυὸ φύλων νὰ σκεφτόμαστε ἐντελῶς διαφορετικὰ ἀπ' ὅτι εἴμαστε οἱ περισσότεροι συνηθισμένοι. Ὅσα θεωροῦμε γιὰ χυδία πρέπει πάλι νὰ τὰ θεωροῦμε γιὰ ἱερά, νὰ γονατίζομε

μπροστά στους αλώνιους φυσικούς νόμους, που θέλου-
με να τους καταστρατηγήσουμε με τους νόμους που
έφτιασε μια μικρόπρεπη και πισσοδρομική κοινωνία.
Μόνο τότε θα βρισκόμαστε πάλι σε αρμονία με την
αληθινή, θεία φύση του σύμπαντος. Μονάχι τότε θα
μπορέσουμε να φωνάξουμε: Θεέ, πόσο δημοφιλής πόσο
σοφά είναι φτιαγμένος ο κόσμος σου.

Δεν μπορούμε δυστυχώς σε ένα μικρό άρθρο σαν
αυτό να δώσουμε και μερικά δοκίμια από τα έργα του
B. Μα αφού τονίσαμε πρώτ' απ' όλα τη θέση του
ποιητή απέναντι της αστικής αντίληψης για ερωτικά
ζητήματα, ως δόσουμε τουλάχιστο ένα ποίημα που
μέ απλά λόγια μάς λέει πώς πρέπει να αγαπούμε.

Μην αγαπᾶς από αδυναμία
'Αλλά με δύναμη
Με πίστη στον εαυτό σου!
Μην αγαπᾶς στο σκοτάδι
Μα στο φῶς.
'Αλλίμονο στην αγάπη
Που κρύβεται από τις ματιές του κόσμου.
'Όπως είναι η αγάπη σου
'Ετσι και τα παιδιά σου!
'Όποιος όμως αγαπᾶ στο σκοτάδι
Αυτός ζει και στο σκοτάδι.

Ο Frank Wedekind γεννήθηκε στα 1864 στο
Hannover. Ο πατέρας του δεν ήθελε να γίνει ο γιος
συγγραφέας, και έτσι σπούδασε αυτός νομικά στο
Μόναχο και στη Ζυρίχη. Μετά το θάνατο του πα-
τέρα του άφηνει ο B. την έπιστήμη και γίνεται συγγρα-
φέας άγγελων για κάποια φάρμακα που κατασκευά-
ζει μαχαρικά για σούπες. Σιγά σιγά μπαίνει στους
κύκλους των έκποδορικών των Βαριετέ και των ε-
παρχιακών θεάτρων. Ένας αληθινός μποέμ. Τότε Ι-
δρύει και ένα θέατρο ποικιλιών. «Οί έντεκα δή-
μιοι» που έδινε παραστάσεις σε όλη τη Γερμανία και
Αυστρία. Πολύ άργα έγινε ο ποιητής γνωστός, μόλις
στα 1904, όταν ο Max Reinhardt φρόντισε να παρα-
σταθεί το νεανικό του έργο «Ξύπνημα της άνοιξης»
στο Βερολίνο. Στα 1905 τον άγγαζάει ο Reinhardt
ως ήθοποιό. Και τώρα πια άρχίζει το δοξιομένο
στάδιο του Βέντεκινδ ως ήθοποιού και ποιητή. Παν-
τρεμμένος με μια γνωστή ήθοποιό, καλή με την ο-
ποία δίνει παραστάσεις στους κυριώτερους ρόλους των
δραμάτων του, περνάει ο πρώην διαφημιστής μαχα-
ρικών μιαν ευτυχισμένη και αρμονική ζωή. Τον πε-
ρισσότερο καιρό έζησε στο Μόναχο. Στα 1918 δέχεται
η μητέρα γη στις άγκάλες της το σώμα του ποιητή,
ένω η μεγάλη και ανθρωπιστική του ψυχή ζει ακόμα
μέσα στον κύκλο εκείνων, που λαχταρούν μια πιο
δημοφιλής και πιο ήθικη κοινωνία παρά εκείνη που
μάς την ξεσκαπάζει τόσο αληθινά ο ποιητής στα έρ-
γα του.

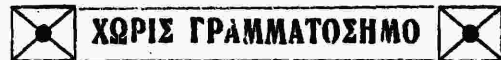
Τελειώνοντας ως αναφέρουμε μερικά από τα έργα
του Frank Wedekind.

«Ξύπνημα της άνοιξης», παιδική τραγωδία. —
«Στοιχειό της γῆς» τραγωδία — «Ο Μαρκήσιος φόν
Κάιτ», δράμα. — «Το κουτί της Πανδώρας», τρα-
γωδία. — «Οι τέσσαρες εποχές του χρόνου», ποιήματα.
— «Πυροτέχνημα», διηγήματα. — «Μουσική» ήθο-
γραφική εικόνα. — «Η λογοκρισία», τρεις σκηνές. —
«Κατάλληλος για κάθε σέλλα», κωμωδία. — «Χορός
νεκρών, τρεις σκηνές».

Και ως συνθετής των δικών του ποιημάτων δια-
κρίθηκε ο B, λ. χ. των έξῆς: «Η Ίλσα», (αυτό το συ-
νέθεσε και ο Όσκαρ Στράους) «Το χρυσονόμισμα»,
«Η Βρυγίττα», «Η Λισίτσα μου» και «Έφτά λε-
φτά». Αυτά και άλλα τραγούδια τα τραγουδοῦσε ο B.
πολλές φορές ως μέλος του Βαριετέ «Έντεκα δήμιοι».
Τάναφερόμενα έργα βγήκανε στον έκδ. οίκο Gedrg
Müller - Μόναχο.

Μόναχο

AL. STEINMENTZ

Γράφετε σύντομα και καθαρογραμμένα γράμματα.

Ο «Νουμάς» τους τρεις καλοκαιριάτικους
μήνες Ιούλιο, Αύγουστο και Σεπτέμβρη, θα
βγαίνει μια φορά το μήνα, στις 15, με είκο-
σιτέσσερις σελίδες.

κ. Παρ. Σε Τέλη Ιουλίου που θα κατεβεί στην Αίγυπτο
δ κ. Δ. Ταγκ. για δυο τρεις μήνες, τα λέτε και τα συμφω-
νάτε. Έτσι θάναι καλύτερα. κ. Άλ. Λαπ. Το τραγούδι
σου όπως είδες, κρίθηκε καλό για το Νουμά. Πότε θα μπει,
δεν ξαίρουμε. Μη μάς βιάζεις. Βλέπεις πώς δίχως να πλα-
τύνουν οι στήλες του Νουμά, το πρόγραμμα του πλάτυνε
τόσο, που μένει έξω και συνεργασία από τους ταχτικούς συν-
τάχτες του καμμιά φορά. Έγχομνη λοιπόν. κ. Κοστ. Κοστ.
Για το Θεό, μη μάς στείλεις και τη συνέχειά τους που
έτοιμάζεις. κ. Έ. Μ. Πολύ καλύτερο από πριν, μα πάλι
μείνανε μερικές χασμαδιές, ξυναδούλεψέ το. κ. Γιαν.
Χονθρ. Καλή η μετάφρασή σου. κ. Κοστ. Έμ. Διαβά-
σαμε και ξυναδιαβάσαμε το σονέτο σου και, στροκίζό-
μαστε, τίποτα δεν καταλάβαμε απ' αυτό. Σά να χάνεσαι πολύ
στις σκοτεινάδες της φράσης, που μόνες αυτές δεν κάνουν
την ποίηση κ. Άθαν. Πετσαλ. Πιο πολύ κι απ' το πεζο-
τραγούδο σου τα τραγούδια σου μάς δείξανε την αληθινή
ποίηση που κρύβεις μέσα σου. Μα και σ'αυτά έχεις κάποιες
γλωσσικές άτέλειες, άνακαταεύεις καθαρεύουσα στη δημοτική
σου, κι άμα μπορέσεις να παλλαγεις απ' αυτήν, οι στήλες
του Νουμά θάναι άνοιχτές για σενα. κ. Μ. Ριζικ. Δε θάπρεπε
να μεταχειριζόσαι για γλώσσα τη μικτή, ούτε για πρότυπο
τόν Ούρ. κ. Δετρ. Μπεφ. Καλό το διηγημάσου και θα δη-
μοσιευτεί. κ. Βιχτ. Κατιβ. Καλούτσικα. Κάπου κάπου όμως
βιάζεις το στίχο ή το νόημα. κ. Γιαγκ. Σειμ. Το «Μεσό-
στρατοι» καλό. κ. Παν. Χαλκ. Καλό το διηγημά σου.

Με το σημερινό φύλλο κλείνει το πρώτο
εξάμηνο του ΙΘ' τόμου. Στο ερχόμενο θα
δημοσιευτούν τα περιεχόμενά του.